

Analýza poskytovatelů sociálních služeb na Horšovskotýnsku a Holýšovsku

Pracovní verze, srpen 2011

Text neprošel jazykovou korekturou.

Zpracovatel:

Centrum pro komunitní práci západní Čechy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Obsah

1.	Předmět a cíl analýzy	3
2.	Metodika sběru a zpracování dat	4
3.	Poskytovatelé sociálních služeb na území Horšovskotýnska a Holýšovska	5
3.1	Zaměření poskytovatelů sociálních služeb dle cílových skupin uživatelů.....	6
3.2	Zaměření poskytovatelů dle typů poskytovaných služeb	7
3.3	Kapacita poskytovaných služeb	8
3.4	Poskytované návazné služby.....	9
3.5	Personální zajištění služeb	9
3.6	Dostupnost služeb a informovanost o nich	10
3.7	Spolupráce poskytovatelů s dalšími organizacemi	10
3.8	Střednědobé plány poskytovatelů sociálních služeb	10
4.	Využívání existujících služeb, nově vznikající služby a chybějící články péče	12
5.	Poskytovatelé sociálních služeb sídlící mimo řešené území	13
6.	Závěr	15

1. Předmět a cíl analýzy

Analýza poskytovatelů sociálních služeb byla zpracována pro potřeby a činnosti související s aktualizací střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v rámci podpory udržitelnosti procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území Horšovskotýnska a Holýšovska.

Proces plánování dostupnosti sociálních služeb se zaměřuje na problematiku sociální integrace na území zahrnující 27 obcí správních obvodů obce s rozšířenou působností Horšovský Týn a obce s pověřeným obecním úřadem Holýšov.

Smyslem projektu je podpora udržitelnosti efektivního procesu plánování rozvoje sociálních služeb. Podkladem k dosažení tohoto cíle je právě analýza aktuálního stavu poskytovatelů a poskytovaných sociálních služeb na území Horšovskotýnska a Holýšovska.

Cílem analýzy bylo především zjistit:

- základní údaje o poskytovatelích;
- cílové skupiny uživatelů služeb;
- počet uživatelů jednotlivých služeb;
- střednědobé plány rozvoje;
- identifikování problematických oblastí, chybějících článků péče.

Zjištěné informace budou sloužit nejen jako jeden z podkladů pro plánování rozvoje sociálních služeb na území ORP Horšovský Týn a POÚ Holýšov, ale i jako výchozí materiál pro katalog sociálních služeb určený všem uživatelům. Záměrem šetření nebylo hodnocení kvality jednotlivých poskytovatelů služeb.

2. Metodika sběru a zpracování dat

Sběr dat potřebných pro analýzu poskytovatelů sociálních služeb byl proveden prostřednictvím elektronických dotazníků, které byly předány všem poskytovatelům sociálních služeb, jež byly zmapovány v rámci předchozích šetření. Dotazníkové šetření probíhalo v období července až srpna 2011.

Hlavním výchozím zdrojem informací o poskytovatelích sociálních služeb byl seznam poskytnutý Odborem sociálních věcí Městského úřadu Horšovský Týn a informace získané z Registru poskytovatelů sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Kritériem pro výběr subjektů bylo poskytování sociálních služeb dle zákona 108/2006 Sb. v řešeném území.

Zapojení všech poskytovatelů do sběru dat a procesu komunitního plánování sociálních služeb jako takového je ryze dobrovolné. Rozsah a podrobnost poskytnutých informací o poskytovatelích a poskytovaných službách v dotaznících tak korespondují s ochotou poskytovatelů spolupracovat na šetření. Některé detailnější informace se však přes ochotnou spolupráci většiny poskytovatelů nepodařilo získat. Šetření se nezúčastnili zástupci Centra sociálních služeb Domažlice a Chráněné dílny Horšovský Týn, analýza tedy vychází pouze ze základních veřejně dostupných informací o těchto poskytovatelích.

Zjištěná data slouží jako podklad k vytvoření celkového pohledu na aktuální stav systému sociálních služeb na území Horšovskotýnska a Holýšovska. Pro úplnost je možné přihlédnout k dokumentům, které již v rámci komunitního plánování sociálních služeb v řešeném území v minulých letech vznikly. Je třeba také věnovat zřetel i situaci na Domažlicku, neboť se Horšovskotýnsko vzhledem k minulému administrativnímu uspořádání Domažlického okresu vyznačuje výraznou spádovostí na Domažlicko, a situaci na Stodsku, kde pod ORP Stod spadá oblast Holýšovska.

3. Poskytovatelé sociálních služeb na území Horšovskotýnska a Holýšovska

Na území Horšovskotýnska a Holýšovska působí celkem 5 poskytovatelů sociálních služeb s místní působností. Své služby v řešeném území nabízejí i další poskytovatelé, kteří mají okresní, krajskou či celorepublikovou působnost, jejich sídlo nebo kontaktní místo se zde však nenachází (viz kapitola Poskytovatelé sociálních služeb sídlící mimo řešené území) nebo jejich služby nejsou registrované.

Tabulka č. 1: Přehled poskytovatelů a poskytovaných sociálních služeb a jejich působnost

Poskytovatel	Druh služby	Působnost
Centrum sociálních služeb Domažlice	domovy pro seniory	-
Člověk v tísni, o.p.s.	terénní programy	Horšovskotýnsko
Město Holýšov	pečovatelská služba	Holýšov, Dolní Kamenice
Město Horšovský Týn	pečovatelská služba	Horšovský Týn – Borovice, Dolní Metelsko, Hašov*, Horní Metelsko*, Horšov, Kocourov, Nová Ves, Podražice, Valdorf, Větrov Semněvice**
Město Staňkov	pečovatelská služba	Staňkov – Krchleby, Ohůčov, Vránov

Zdroj: Vlastní šetření.

** od roku 2010; ** od roku 2011.*

Nejčastější právní formou poskytovatelů dle Registru ekonomických subjektů Českého statistického úřadu je organizační složka státu, neboť sociální služby v řešeném regionu poskytují hlavně obce, respektive tři města. Další poskytovatelé jsou příspěvkovou organizací a obecně prospěšnou organizací.

Tabulka č. 2: Právní forma poskytovatelů

Poskytovatel	Právní forma
Centrum sociálních služeb Domažlice	příspěvková organizace
Člověk v tísni, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
Město Holýšov	obec
Město Horšovský Týn	obec
Město Staňkov	obec

Zdroj: Vlastní šetření.

3.1 Zaměření poskytovatelů sociálních služeb dle cílových skupin uživatelů

Zaměření poskytovatelů sociálních služeb dle cílových skupin vychází z typologie Ministerstva práce a sociálních věcí ČR určené pro registraci sociálních služeb.

Dle výsledků sběru dat se nejvíce poskytovatelů věnuje cílové skupině senioři (4), rodiny s dítětem/děti (3) a osoby s různými druhy zdravotního postižení (2).

Na seniory, osoby s různými druhy postižení a rodiny s dětmi se zaměřuje pečovatelská služba měst Holýšov, Horšovský Týn a Staňkov. Seniorům se také určen Domov pro seniory v Černovicích.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením a děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy se mohou obrátit na terénní programy organizace Člověk v tísni.

Všechny cílové skupiny mohou využít služeb nadregionálních poskytovatelů sídlících mimo řešené území, zejména v sousedním Domažlicku, či rozsáhlé nabídky služeb v Plzni.

Tabulka č. 3: Počet poskytovatelů sociálních služeb dle cílových skupin uživatelů

Cílová skupina	Počet poskytovatelů na řešeném území
děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	1
etnické menšiny	1
imigranti a azylanti	1
oběti domácího násilí	1
oběti obchodu s lidmi	1
oběti trestné činnosti	0
osoby bez přístřeší	1
osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	1
osoby komerčně zneužívané	1
osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	0
osoby s chronickým duševním onemocněním	0
osoby s chronickým onemocněním	1
osoby s jiným zdravotním postižením	2
osoby s kombinovaným postižením	0
osoby s mentálním postižením	0
osoby s tělesným postižením	2
osoby se sluchovým postižením	2
osoby se zdravotním postižením	2
osoby se zrakovým postižením	2
osoby v krizi	0
osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	1
osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	1

pachatelé trestné činnosti	1
rodiny s dítětem/děti	3
senioři	4

Zdroj: Vlastní šetření.

3.2 Zaměření poskytovatelů dle typů poskytovaných služeb

Dotazníkovým šetřením bylo rovněž zjištěno, jaké typy sociálních služeb jsou dle typologie Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na území Horšovskotýnska a Holýšovska poskytovány. Tato typologie je dána zákonem 108/2006 Sb. (viz Příloha č. 1).

Základní sociální poradenství je základní součástí všech poskytovaných sociálních služeb, neboť ze zákona 108/2006 Sb. jej jsou povinni poskytovat všichni poskytovatelé sociálních služeb.

Na Horšovskotýnsku a Holýšovsku působí tři **pečovatelské služby**, jež jsou zajišťovány Městem Holýšov, Městem Horšovský Týn a Městem Staňkov, a to jak v domech s pečovatelskou službou, tak v terénu v místě bydliště uživatelů. Senioři mohou rovněž využít **Domova pro seniory** v Černovicích.

Na osoby ohrožené sociálním vyloučením a děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy se zaměřuje služba **terénní programy** organizace Člověk v tísni.

Poskytovatelé dalších typů služeb v řešeném území nepůsobí. Obyvatelé regionu jsou tak odkázáni na služby nadregionálních poskytovatelů sídlících mimo řešené území, zejména v sousedním Domažlicku, či na rozsáhlou nabídku služeb v Plzni.

Tabulka č. 4: Poskytované sociální služby

Sociální služby	Počet poskytovatelů
Sociální poradenství	
Odborné sociální poradenství	0
Služby sociální péče	
Osobní asistence	0
Pečovatelská služba	3
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	0
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0

Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	
Raná péče	0
Telefonická krizová pomoc	0
Tlumočnické služby	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Kontaktní centra	0
Krizová pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Služby následné péče	0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
Sociálně terapeutické dílny	0
Terapeutické komunity	0
Terénní programy	1
Sociální rehabilitace	0

Zdroj: Vlastní šetření.

3.3 Kapacita poskytovaných služeb

Uvedená kapacita poskytovaných služeb vychází z dotazníkového šetření. Údaje jsou však vzhledem k rozličné míře rozsahu a podrobnosti získaných informací od poskytovatelů neúplné.

Aktuální počet čekatelů na službu

Dle zjištěných údajů evidoval v roce 2010 pouze Obecní úřad Semněvice celkem 2 žádosti o přidělení bytu v Domě s pečovatelskou službou.

Kapacita zařízení

Orientační přehled kapacity jednotlivých sociálních služeb vycházející z dat získaných při šetření, kde je uveden počet uživatelů a kontaktů v roce 2010, aktuální počet čekatelů na služby a kapacita služeb v roce 2011, je patrný v tabulce č. 4.

Tabulka č. 5: Kapacita poskytovaných sociálních služeb v řešeném území

Organizace	Typy poskytovaných služeb	Počet uživatelů v r. 2010	Počet kontaktů v r. 2010	Aktuální počet čekatelů na službu	Počet uživatelů v r. 2011*
Centrum sociálních služeb Domažlice	domovy pro seniory				
Člověk v tísni, o.p.s.	terénní programy	60	-	0	120
Město Holýšov	pečovatelská služba	100	-	0	100
Město Horšovský Týn	pečovatelská služba	73	-	0	81
Město Staňkov	pečovatelská služba	61	-	0	61

Zdroj: Vlastní šetření.

* Údaje k červenci r. 2011.

3.4 Poskytované návazné služby

Kromě uvedených sociálních služeb nabízí pouze organizace Člověk v tísni i návazné služby, a to pracovní a finanční poradenství pro osoby v nepříznivé sociální situaci, preventivní semináře pro klienty zařízení sociálních služeb i veřejnost (zejména s cílem prevence trestné činnosti, podvodného jednání a předlužení, zvyšování finanční gramotnosti a právního povědomí).

V řešeném území působí mimo daných poskytovatelů sociálních služeb i poskytovatelé neregistrovaných sociálních služeb. Mezi ně patří občanské sdružení Svaz tělesně postižených ČR, místní organizace Horšovský Týn, jež zajišťuje servis zdravotně postiženým občanům v regionu Horšovskotýnska (např. psychosociální pomoc, zapůjčení kompenzačních pomůcek, volnočasové aktivity a vzdělávací činnost, sociálně-právní poradenství). Dalším je Chráněná dílna Horšovský Týn, příspěvková organizace města, která zaměstnává občany se zdravotním postižením (23 občanů z toho 2 plně a 18 částečně invalidní, 1 se změněnou pracovní schopností a 2 pracovnice bez omezení).

3.5 Personální zajištění služeb

Poskytování služeb zajišťují jednotliví poskytovatelé vesměs jedním až dvěma pracovními úvazky pracovníků v přímé péči a polovičním až jedním úvazkem administrativních pracovníků. Dle výsledků dotazníkového šetření nespolupracuje žádný z poskytovatelů s dobrovolníky.

3.6 Dostupnost služeb a informovanost o nich

Dostupnost terénních programů organizace Člověk v tísni je až na výjimky některých obcí v ORP Horšovský Týn dobrá. Služba je poskytována v místech dle potřeby uživatele, proto musí terénní pracovník využívat osobní automobil. Bez této možnosti nemůže často účinně pomoci.

Pečovatelské služby jsou poskytovány jak v domech s pečovatelskou službou, tak v terénu, tzn. v místě dle potřeb uživatelů, což činí tyto služby místně dostupnými. Jejich součástí je rovněž bezbariérové vybavení. Dle poskytovatelů jsou pečovatelské služby také cenově přijatelné.

O svých službách poskytovatelé informují veřejnost především prostřednictvím webových stránek, místních periodik, letáků, osobních kontaktů a v rámci poskytování základního sociálního poradenství, popřípadě na veřejných setkáních v rámci komunitního plánování či setkání svazu zdravotně postižených.

3.7 Spolupráce poskytovatelů s dalšími organizacemi

Spolupráci s dalšími poskytovateli sociálních a návazných služeb, zejména s těmi v blízkém okolí, udržují a rozvíjejí 4 poskytovatelé.

Tabulka č. 6: Spolupráce poskytovatelů s dalšími organizacemi

Poskytovatel	Spolupracovníci
Centrum sociálních služeb Domažlice	-
Člověk v tísni, o.p.s.	Diakonie ČCE, Network East-West, Centrum protidrogové prevence a terapie Plzeň a další
Město Holýšov	Firma zajišťující rozvoz obědů pro seniory
Město Horšovský Týn	Pečovatelská služba Staňkov a Kdyně
Město Staňkov	Domácí ošetrovatelská péče Domažlice

Zdroj: Vlastní šetření.

3.8 Střednědobé plány poskytovatelů sociálních služeb

V nejbližších letech se jednotliví poskytovatelé plánují zaměřit dle potřeb na udržení současného stavu poskytovaných služeb, posílení personálních kapacit, zajištění průběžného vzdělávání pracovníků a zlepšení provozních prostředků.

Tabulka č. 7: Střednědobé plány poskytovatelů sociálních služeb

Poskytovatelé sociální služby	Střednědobé plány
Centrum sociálních služeb Domažlice	-
Člověk v tísní	<i>Terénní program je pro ORP Domažlice a Horšovský Týn zajištěn do července 2013 - do té doby posílit personální kapacitu přibližně o 0,5 úvazku a navštívit všechny obce ORP Horšovský Týn. Průběžné vzdělávání pracovníků.</i>
Město Holýšov	<i>Získat další klienty, kteří by využívali poskytovanou pečovatelskou službu.</i>
Město Horšovský Týn	<i>Prioritou do budoucna je poskytování pečovatelské služby obyvatelům DPS Horšovský Týn a občanům, kteří pobírají I. a II. stupeň příspěvku na péči. Kapacita 100 klientů je dostačující. Nutná je koupě nového lépe vyhovujícího automobilu, neboť opravy a údržba stávajícího automobilu, který je užíván již deset let, jsou stále vyšší. Průběžné vzdělávání pracovníků PS dle zákona o sociálních službách.</i>
Město Staňkov	<i>Podpora vzdělávání pracovníků.</i>

Zdroj: Vlastní šetření.

4. Využívání existujících služeb, nově vznikající služby a chybějící články péče

S problémy s využíváním sociálních služeb se potýkají zejména pečovatelské služby. Pečovatelská služba v Holýšově dlouhodobě zaznamenává na území své působnosti malý zájem občanů o tuto službu. Pečovatelská služba Horšovský Týn se potýká s nezájmem o „klasickou“ pečovatelskou službu, využívány jsou zejména dovážky obědů, občasné pochůzky, nákupu a sporadicky i doprovod na vyšetření, a s případy, kdy občané žádají o přidělení bytu v Domě s pečovatelskou službou z důvodu řešení tíživé bytové situace, nikoli z potřeby využití sociální služby.

V současné době Diecézní charita Plzeň buduje v Meclově dvě nová zařízení, která by měla být dokončena do 30. června 2012 - Centrum sociální rehabilitace sv. Vavřince a Sociálně terapeutické dílny sv. Josefa. Cílem těchto zařízení je prevence sociálního vyloučení uživatelů. Jedná se o prostředek k obnovení důstojného způsobu jejich života a k jejich integraci do společnosti. Zařízení uživatelům poskytnou stabilní zázemí a bydlení, možnost sebevyjádření v rámci práce v Dílnách, individuální přístup ze strany personálu zařízení k problémům jednotlivých uživatelů. Centrum bude schopno přijmout 15 uživatelů a v dílnách, jejichž činnost bude zaměřena na šperkařství, keramiku a popřípadě košíkářství, by mělo nalézt práci 20 uživatelů, přičemž zhruba polovinu budou tvořit uživatelé z Centra a druhou polovinu uživatelé, kteří mají rodinné zázemí a do Dílen budou dojíždět. Projekt Centra sociální rehabilitace a Sociálně terapeutických dílen je v Plzeňském kraji první a bude jediný svého druhu, který nabízí komplexní pomoc tj. pobytovou formu sociální rehabilitace spojenou se sociálně terapeutickými dílnami pro specifickou skupinu obyvatel lidí s duševní nemocí.

Cílem dotazníkového šetření u poskytovatelů sociálních služeb bylo také zjistit, které sociální služby pro konkrétní cílové skupiny v řešeném území dle jejich názoru a zkušeností chybí. Svůj názor vyslovili pouze 4 z 5 poskytovatelů sociálních služeb, kteří se věnují rozličným cílovým skupinám.

Tabulka č. 8: Chybějící články péče v Horšovskotýnsku a Holýšovsku z pohledu současných poskytovatelů

Cílová skupina	Chybějící typy služeb
Rodiny s dětmi	<i>Služby pro rodiny s dětmi</i>
Osoby bez přístřeší	<i>Noclehárna nebo azylový dům pro osoby bez sociálního zázemí</i>
Senioři, osoby se zdravotním postižením	<i>Denní stacionář, týdenní stacionář, osobní asistence</i>

Zdroj: Vlastní šetření.

5. Poskytovatelé sociálních služeb sídlící mimo řešené území

Jedná se o poskytovatele sociálních služeb se širší působností. Jsou to zejména poskytovatelé působící na území bývalého okresu Domažlice, Přešticka, Plzeňského kraje nebo celé ČR.

Tabulka č. 9: Poskytovatelé sociálních služeb sídlící mimo řešené území

Organizace	Typy poskytovaných služeb	Cílové skupiny uživatelů
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje	Základní sociální poradenství	- Osoby se zdravotním postižením - Senioři
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	- Osoby se zdravotním postižením - Senioři
Centrum sociálních služeb Domažlice, p.o.	Odborné sociální poradenství (Rodinná poradna)	- Oběti domácího násilí - Oběti trestné činnosti - Osoby v krizi - Rodiny s dětmi/dítětem
Diakonie ČCE – středisko Radost v Merklíně	Centrum denních služeb Merklín a Klatovy	- Osoby s kombinovaným postižením - Osoby s mentálním postižením - Osoby se zdravotním postižením
	Denní stacionář Soběkury a Klatovy	- Osoby s jiným zdravotním postižením - Osoby s mentálním postižením - Osoby se zdravotním postižením
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Radost Merklín	- Osoby s jiným zdravotním postižením - Osoby se zdravotním postižením
	Chráněné bydlení	- Osoby s mentálním postižením
	Odlehčovací služby	- Osoby s kombinovaným postižením - Osoby s mentálním postižením - Osoby se zdravotním postižením
	Pečovatelská služba	- Osoby s jiným zdravotním postižením - Senioři
Diakonie ČCE – středisko v Praze 5 - Stodůlkách	Raná péče	- Osoby s tělesným postižením - Osoby s mentálním postižením - Osoby s kombinovaným postižením - Rodiny s dítětem/děti
Diecézní Charita Plzeň	Azylový dům (AD Domažlice)	- Etnické menšiny - Imigranti a azylanty - Oběti domácího násilí - Oběti obchodu s lidmi - Oběti trestné činnosti - Osoby bez přístřeší - Osoby komerčně zneužívané
	Azylový dům (Domov pro matky s dětmi v tísni Domažlice)	- Oběti domácího násilí - Osoby bez přístřeší - Osoby v krizi - Rodiny s dítětem/děti

	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (Volnočasové kluby DUHA)	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s chronickým duševním onemocněním - Osoby s chronickým onemocněním - Osoby s kombinovaným postižením - Osoby s mentálním postižením - Osoby s tělesným postižením - Osoby se sluchovým postižením - Osoby se zdravotním postižením - Osoby se zrakovým postižením
	Sociální rehabilitace (SOS Domažlice)	<ul style="list-style-type: none"> - Všechny cílové skupiny
	Terénní programy (SOS Domažlice)	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby v krizi - Osoby s postižením - Rodiny s dítětem/děťmi - Senioři
	Odborné sociální poradenství (Poradna pro cizince a uprchlíky)	<ul style="list-style-type: none"> - Imigranti a azylanti
Domácí ošetřovatelská péče Domažlice	Osobní asistence	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s chronickým onemocněním - Osoby se zdravotním postižením
	Odlehčovací služby	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s tělesným postižením - Osoby s mentálním postižením
	Pečovatelská služba	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s kombinovaným postižením
MTC CZ o.s.	Raná péče	<ul style="list-style-type: none"> - Rodiny s dítětem/děťmi
Network East-West	Terénní programy	<ul style="list-style-type: none"> - Oběti obchodu s lidmi - Osoby komerčně zneužívané - Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženi
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, oblastní odbočka Domažlice	Základní sociální poradenství	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby se zrakovým postižením
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s kombinovaným postižením
Středisko rané péče SPRP Plzeň, o.s.	Raná péče	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s kombinovaným postižením - Osoby se zdravotním postižením - Rodiny s dítětem/děťmi
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR - Domažlice	Základní sociální poradenství	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby se sluchovým postižením
	Tlumočnické služby	
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, okresní organizace Domažlice	Základní sociální poradenství	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s kombinovaným postižením
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	
Tyfloservis, o.p.s.	Sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby s kombinovaným postižením - Osoby se zdravotním postižením

Zdroj: Vlastní šetření.

6. Závěr

O poskytovatelích sociálních služeb na řešeném území Horšovskotýnska a Holýšovska bylo zjištěno:

- Na řešeném území působí 5 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb a 2 poskytovatelé neregistrovaných sociálních služeb.
- Tito poskytovatelé se zaměřují zejména na řešení nepříznivé sociální situace seniorů, osob se zdravotním postižením a osob ohrožených sociálním vyloučením.
- Senioři a osoby se zdravotním postižením mohou využít pečovatelské služby a domova pro seniory, osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením pak terénní programy.
- Kromě sociálních služeb jsou obyvatelům řešeného území k dispozici také neregistrované služby Svazu tělesně postižených ČR – místní organizace Horšovský Týn a Chráněné dílny Horšovský Týn.
- Pečovatelské služby i terénní programy jsou celkově místně dostupné, neboť jsou poskytovány v místě dle potřeb uživatelů.
- V nejbližších letech se jednotliví poskytovatelé plánují zaměřit dle potřeb na udržení současného stavu poskytovaných služeb, posílení personálních kapacit a zajištění průběžného vzdělávání pracovníků a zlepšení provozních prostředků.
- Pečovatelské služby se potýkají s problémy s jejich využíváním. Terénní pečovatelská služba v současné době pokrývá zejména jen zajištění obědů, sporadicky obchůzky, nákupy či doprovod na vyšetření. Domy s pečovatelskou službou jsou často využívány z důvodu řešení tíživé bytové situace, nikoli z potřeby využití sociální služby.
- Podle názoru poskytovatelů služeb jsou chybějícími články péče v řešeném území především služby nocleháren, azylových domů, denních stacionářů, týdenních stacionářů, osobní asistence a služby pro rodiny s dětmi.
- O nabídce a dostupnosti sociálních i dalších služeb v řešeném území nelze uvažovat bez zohlednění služeb poskytovaných v domáckém regionu, kde je nabídka služeb výrazně širší.

Příloha č. 1 – Typologie sociálních služeb (podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)**Sociální poradenství****Základní sociální poradenství**

Sociální poradenství poskytuje osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit.

Odborné sociální poradenství

Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Služby sociální péče**Osobní asistence**

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje. Služba obsahuje pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti; výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osoba a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony. Služba obsahuje pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Tísňová péče

Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností. Služba obsahuje poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci, sociální poradenství, sociálně terapeutické činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Průvodcovské a předčitatelské služby

Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Podpora samostatného bydlení

Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Odlehčovací služby

Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek. Služba obsahuje pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování v případě pobytové služby, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Centra denních služeb

V centrech denních služeb se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Denní stacionáře

V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje pomoc při zvládnání běžných

úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Týdenní stacionáře

V týdenních stacionářích se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí atd.

Domovy pro seniory

V domovech pro seniory zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Domovy se zvláštním režimem

V domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodů chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Služba obsahuje poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče

Ve zdravotnických zařízeních ústavní péče se poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení ústavní péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Služby sociální prevence

Raná péče

Raná péče je terénní, popřípadě ambulantní služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace. Služba je zaměřena na podporu rodin a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Telefonická krizová pomoc

Služba telefonické krizové pomoci je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami. Služba obsahuje telefonickou krizovou pomoc, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Tlumočnické služby

Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Azylové domy

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Služba obsahuje poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Domy na půl cesty

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Kontaktní centra

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí a poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

Krizová pomoc

Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou situaci vlastními silami. Na základě rozhodnutí o vykázaní ze společného obydlí nebo zákazu vstupu do něj vydaného podle zvláštního právního předpisu, je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc do 48 hodin od doručení opisu tohoto rozhodnutí. V tomto případě je součástí služby koordinace pomoci poskytované orgány veřejné správy a dalšími právníckými a fyzickými osobami osobě ohrožené útokem. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Nízkoprahová denní centra

Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let a ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich

nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Noclehárny

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu a poskytnutí přenocování.

Služby následné péče

Služby následné péče jsou terénní služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Sociálně aktivizační služby jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Sociálně terapeutické dílny

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

Terapeutické komunity

Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění

do běžného života. Služba obsahuje poskytnutí stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Terénní programy

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí.

Sociální rehabilitace

Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb. Služba poskytovaná formou terénních nebo ambulantních služeb obsahuje nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí. Služba poskytovaná formou pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje navíc poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy a pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.